

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 6 ได้บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ยังกำหนดแนวการศึกษาโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผูกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ประกอบกับโลกในยุคโลกาภิวัตน์ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนจำเป็นต้องเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี บนพื้นฐานของความพอเพียง สำหรับแนวทางการจัดการศึกษา ได้มีการบัญญัติไว้ใน หมวด 4 โดยมาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรค 1 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ครูผู้สอน และผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้นำ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ พัฒนาตนเอง และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยระบุว่าสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก

ของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ที่นอกจาก จะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญาพัฒนาความคิดผู้เรียนแล้ว ยังมุ่งพัฒนาทักษะในการดำเนินชีวิตหรือทักษะ ทางสังคม (Social Skills) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลรอบข้าง สร้างมิตรภาพ มีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันปัญหาที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง ความเครียด ความคับข้องใจ และความวิตกกังวล จนทำให้เกิดปัญหาทางพฤติกรรมอันเนื่องมาจาก ความบกพร่องในการปรับตัว นอกจากนี้การใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการแนะแนวชีวิตและสังคม ยังมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนซึ่งเป็นเยาวชนได้พัฒนาความสามารถในการปรับตัว และการดำรงชีวิตอย่าง มีความสุข อันเป็นผลมาจากการมีความเข้าใจยอมรับตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์แสดงออก อย่างเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ มีการปรับตัวทางสังคมที่ดี อันจะทำให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2546 อ้างถึงใน มณี ครุไชยศรี, 2550)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดเป็น 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมแล้วนำไปสู่เป้าหมายเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 20)

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งมีความสำคัญมุ่งเสริมสร้าง ผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบ และพัฒนาศักยภาพของตน มี ทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ จริยธรรม รู้จักเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิดตัดสินใจ แก้ปัญหาในช่วงวิกฤติ วางแผนการศึกษาต่อและพัฒนาตนสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ รวมทั้งดำเนิน ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2546: 73) ในปัจจุบันนี้สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญ กับกิจกรรมแนะแนวมากขึ้นแต่กระบวนการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนวยังคงมีปัญหาในหลาย ๆ ด้านและเป็นสาเหตุที่ทำให้การจัดกิจกรรมแนะแนวไม่ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของ ลักขณา สริวัฒน์ (2551: 16) ได้กล่าวว่า การแนะแนวในประเทศไทยคงมีปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในอดีต จนถึงปัจจุบันพอสรุปได้ว่า สถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่บริหารงานแนะแนวอย่างไม่เป็นระบบ ขาดปัจจัย ความพร้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการแนะแนว จัดบริการแนะแนวไม่ครบ และไม่ครอบคลุม

จากการวิจัยของภานุวัฒน์ จิระกานนท์ (2547: 8) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ แนะแนวของโรงเรียนเอกชนนำร่องและโรงเรียนเอกชนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับการใช้ในการบริหารงานด้านสัมพันธ์ชุมชน คือการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน ด้านวิชาการคือการวิจัยชั้นเรียน ปัญหาในการใช้ระบบสารสนเทศที่พบ คือวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมีน้อย บุคลากรมีภาระงานอื่นมาก และมีจำนวนไม่เพียงพอ ขาด แคลนงงบประมาณจากต้นสังกัด และการสนับสนุนจากแหล่งงบประมาณอื่น มีการอบรมให้ความรู้กับ ผู้ที่เกี่ยวข้องน้อย การประชาสัมพันธ์ในการใช้ข้อมูลไม่ชัดเจนและต่อเนื่อง และไม่มีการติดตามผลการ จัดระบบสารสนเทศ และจากการวิจัยของ จิตติพร ทองมูล (2551, บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ ครูขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่

น่าสนใจ การบริการข่าวสารให้กับผู้เรียนล่าช้า ผู้เรียนเสียผลประโยชน์ ผู้เรียนคิดว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่มีความสำคัญ ขาดวัสดุอุปกรณ์ และหนังสือมาบริการผู้เรียน ไม่มีกรณีติดตามการจัดกิจกรรม ครูไม่จริงจังกับการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

สำหรับในระดับสถานศึกษา ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด คือ ผู้บริหาร ในการจัดกิจกรรมแนะแนวในแต่ละโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ นอกจากครูผู้สอนและนักเรียน ส่วนหนึ่งมาจากการให้ความสำคัญของผู้บริหาร เพราะผู้บริหารนับได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการดำเนินการต่างๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความสามารถในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจะสำเร็จได้ย่อมขึ้นอยู่กับการตัดสินใจสั่งการ เพราะการตัดสินใจสั่งการเป็นเครื่องชี้หรือกำหนดทิศทางการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน (เกษม วัฒนชัย, 2546 อ้างถึงใน เฉลิมชัย สมท่า, 2547: 2) ถ้าผู้บริหารเห็นว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ มีคุณค่า มีความสำคัญ และให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง รวมถึงการศึกษาสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วนำไปแก้ไขปรับปรุง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงจะประสบความสำเร็จ ในส่วนของการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ นั้น ฉลองชัย แก้วประสิทธิ์ (2551) กล่าวว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ได้ดำเนินการจัดสอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการบริหารงานของสถานศึกษานั้นได้นำการบริหารคุณภาพของ Demming (PDCA) มาใช้บริหารงานทุกๆงาน ทั้งนี้เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายใน และการประเมินภายนอก และเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหาร และครู ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในส่วนของสภาพการจัดกิจกรรมแนะแนวนั้นโดยรวมอยู่ในระดับที่ดี แต่ยังประสบปัญหาอยู่บ้าง ได้แก่ ครูผู้สอนแนะแนวไม่ได้จบแนะแนว และไม่ได้ผ่านการอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว รวมทั้งครูแนะแนวมีไม่เพียงพอกับงานแนะแนวซึ่งมี 5 บริการ คือ 1) บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล 2) บริการสนเทศ 3) บริการให้คำปรึกษา 4) บริการจัดวางตัวบุคคล 5) บริการติดตามผล

ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยใช้แนวคิดการบริหารคุณภาพของ Deming (PDCA) ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร มาเป็นแนวทางในการวิจัย ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการในการจัดกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีตำแหน่งในการทำงาน ประสบการณ์ทำงาน และขนาด โรงเรียน ต่างกัน มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 78 คน และครู จำนวน 376 คน รวมทั้งสิ้น 454 คน จาก 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2555 (สำนักการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่, 2555) ดังนี้

โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) ผู้บริหาร จำนวน 15 คน ครูจำนวน 115 คน โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านหาดใหญ่) ผู้บริหาร จำนวน 15 คน ครูจำนวน 73 คน โรงเรียนเทศบาล ๓ (โศภณพิทยาคณานุสรณ์) ผู้บริหาร จำนวน 12 คน ครู จำนวน 63 คน โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัด คลองเรียน) ผู้บริหาร จำนวน 12 คน ครูจำนวน 65 คน โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหาดใหญ่) ผู้บริหาร จำนวน 12 คน ครู จำนวน 42 คน และโรงเรียนเทศบาล ๖ (อนุบาลในฝัน) ผู้บริหารจำนวน 12 คน ครู จำนวน 18 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 66 คน และ ครู จำนวน 191 คน รวมทั้งสิ้น 257 คน จาก 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดย กำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างจากตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) แล้วเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนดังนี้

โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) ผู้บริหาร จำนวน 13 คน ครู จำนวน 59 คน โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านหาดใหญ่) ผู้บริหาร จำนวน 13 คน ครู จำนวน 37 คน โรงเรียนเทศบาล ๓ (โศภณพิทยาคณานุสรณ์) ผู้บริหาร จำนวน 10 คน ครู จำนวน 32 คน โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัด คลองเรียน) ผู้บริหาร จำนวน 10 คน ครู จำนวน 33 คน โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหาดใหญ่) ผู้บริหาร จำนวน 10 คน ครู จำนวน 21 คน และโรงเรียนเทศบาล ๖ (อนุบาลในฝัน) ผู้บริหาร จำนวน 10 คน ครู จำนวน 9 คน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาตาม การบริหารคุณภาพของ Deming (PDCA) ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การ

ตรวจสอบ (Check) การปรับปรุงและพัฒนา (Act) ครอบคลุมการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ คือ บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล บริการติดตามผล

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย

3.1.1 ตำแหน่งในการทำงาน

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครูผู้สอน

3.1.2 ประสบการณ์ทำงาน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) 5 – 10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน

- 1) เล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 301 คน)
- 2) กลาง (นักเรียนตั้งแต่ 301 – 1,000 คน)
- 3) ใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,001 – 2,000 คน)
- 4) ใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 2,001 คนขึ้นไป)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2555 ตามกรอบแนวคิดของ Deming (PDCA) ครอบคลุมการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ คือ บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล

1) การวางแผน (P)

- 1.1) บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล
- 1.2) บริการสนเทศ
- 1.3) บริการให้คำปรึกษา
- 1.4) บริการจัดวางตัวบุคคล
- 1.5) บริการติดตามผล

2) การปฏิบัติตามแผน (D)

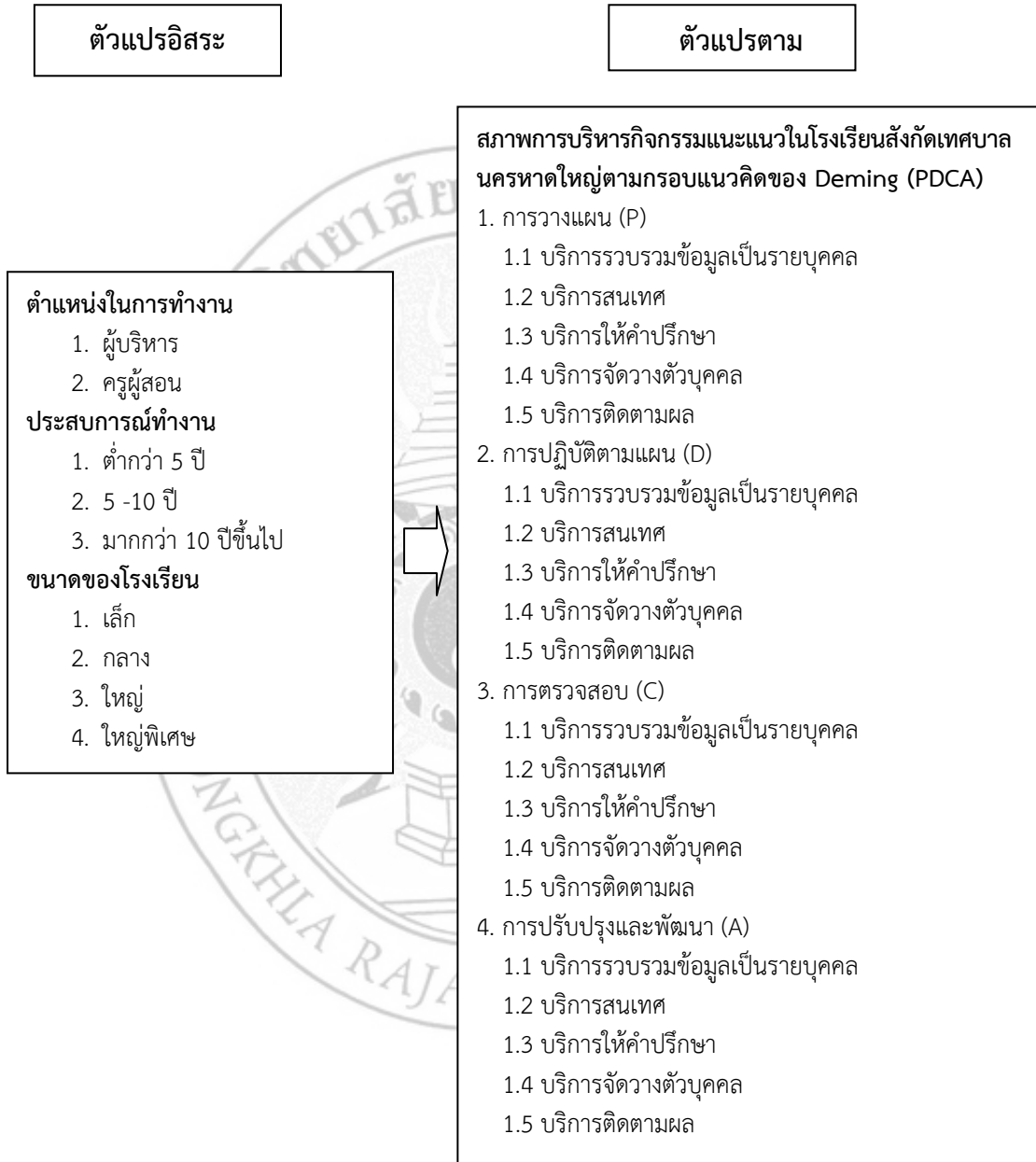
- 2.1) บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล
- 2.2) บริการสนเทศ
- 2.3) บริการให้คำปรึกษา
- 2.4) บริการจัดวางตัวบุคคล
- 2.5) บริการติดตามผล

- 3) การตรวจสอบ (C)
 - 3.1) บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล
 - 3.2) บริการสนเทศ
 - 3.3) บริการให้คำปรึกษา
 - 3.4) บริการจัดวางตัวบุคคล
 - 3.5) บริการติดตามผล
- 4) การปรับปรุงและพัฒนา (A)
 - 4.1) บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล
 - 4.2) บริการสนเทศ
 - 4.3) บริการให้คำปรึกษา
 - 4.4) บริการจัดวางตัวบุคคล
 - 4.5) บริการติดตามผล

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัย

จากความเป็นมาและสภาพสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดดัง ภาพประกอบ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานแนะแนว และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ครูผู้สอน หมายถึง พนักงานครูเทศบาลที่สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
3. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
4. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนในสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 6 โรงเรียน คือ
 - 4.1 โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี)
 - 4.2 โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านหาดใหญ่)
 - 4.3 โรงเรียนเทศบาล ๓ (โศภณพิทยาคุณานุสรณ์)
 - 4.4 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)
 - 4.5 โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหาดใหญ่)
 - 4.6 โรงเรียนเทศบาล ๖ (อนุบาลในฝัน)
5. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดโรงเรียนโดยแบ่งตามจำนวนนักเรียนดังนี้
 - 5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนน้อยกว่า 301 คน
 - 5.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 301 – 1,000 คน
 - 5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,001 – 2,000 คน
 - 5.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนตั้งแต่ 2,001 คนขึ้นไป
6. กิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต ทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ
7. กิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา หมายถึง งานแนะแนวที่สถานศึกษาต้องจัดบริการให้กับนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจตนเอง รู้จักตนเอง สามารถเลือกและตัดสินใจได้อย่างฉลาด และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี ซึ่งมีการบริการแนะแนว 5 บริการ ดังนี้ คือ
 - 7.1 บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล (Individual Inventory Service) หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการจัดหารายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อทราบความสนใจ ความสามารถ ความถนัด เจตคติ ลักษณะนิสัย สภาพครอบครัว และอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้รู้จักนักเรียน และนักเรียนได้รู้จักตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ และนำผลมาเก็บรวบรวมไว้ในระเบียบงานสะสมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
 - 7.2 บริการสนเทศ (Information Service) หมายถึง การเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆทั้งด้านการศึกษา อาชีพและสังคมอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปพิจารณาตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพที่เป็นจริงของสังคม

7.3 บริการให้คำปรึกษา (Counseling Service) หมายถึง งานที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจเลือกได้อย่างชาญฉลาด ถูกต้องกับสภาพของปัญหา ความต้องการ ความจำเป็น ซึ่งการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอ

7.4 บริการจัดวางตัวบุคคล (Placement Service) หมายถึง การช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง หรือฝึกฝนทักษะในเรื่องที่ตนสนใจ การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบและรู้จักตัวเองมากยิ่งขึ้น เช่น บริการช่วยเหลือนักเรียนด้านเงินทุนต่าง ๆ บริการหางานทำระหว่างเรียน เป็นต้น

7.5 บริการติดตามผล (Follow-up Service) หมายถึง งานที่ปฏิบัติต่อเนื่องจากบริการแนะแนวต่างๆที่ได้ดำเนินไปแล้ว เพื่อให้ทราบผลที่เกิดขึ้นแก่นักเรียน และผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาให้มีคุณภาพดีขึ้น

8. สภาพการบริหารงานกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดของ Deming (PDCA) หมายถึง การดำเนินงาน การปฏิบัติงานในปัจจุบันที่เกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนวตลอดจนการอำนวยความสะดวกเพื่อเป็นการส่งเสริมและปรับปรุงการบริหารกิจกรรมแนะแนวให้มีประสิทธิภาพตามกรอบแนวคิดของ Deming (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย

8.1 การวางแผน (Plan) หมายถึง การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานรวมถึงการวางแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติ การเตรียม การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานของการปฏิบัติงาน ที่จะกระทำในอนาคตอย่างเป็นระบบ ผู้รับผิดชอบแต่ละงานต้องชัดเจน รวมถึงระยะเวลาและงบประมาณที่เพียงพอเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

8.2 การปฏิบัติตามแผน (Do) หมายถึง การนำแผนที่วางไว้มาดำเนินการตามนโยบาย เป้าหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน จัดอำนวยความสะดวกในด้านทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน การเลือกสรร การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพเหมาะสมกับตำแหน่งและความรับผิดชอบ

8.3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงาน ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นว่าได้ปฏิบัติตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลความหมาย เพื่อพัฒนาให้งานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

8.4 การปรับปรุงและพัฒนา (Act) หมายถึง การนำเอาข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการตรวจสอบมาพิจารณาวางแผน หาแนวทางปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและข้อบกพร่องของคณะทำงาน เพื่อให้เกิดมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพของงานมากยิ่งขึ้น และมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านความรู้

1.1 ทราบถึงสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.2 ทราบถึงสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีตำแหน่งในการทำงาน ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่

1.3 ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

2. ด้านการนำไปใช้ประโยชน์

ผลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุง การจัดกิจกรรมแนะแนวภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

